

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία¹

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΛΗΡΟΝΟΜΗΤΗΡΙΟ

sioufaslaw.gr

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΛΗΡΟΝΟΜΗΤΗΡΙΟ

Τι συμβαίνει όταν μία κληρονομία αποτελείται από περιουσιακά στοιχεία (ακίνητα, καταθέσεις σε τράπεζες) που βρίσκονται σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πέραν αυτού, του οποίου είχε την ιθαγένεια ή στο οποίο είχε τη συνήθη διαμονή του ο κληρονομούμενος; Πώς νομιμοποιείται σε αυτή την περίπτωση το πρόσωπο που έλκει δικαιώματα από μία τέτοια κληρονομία, η οποία παρουσιάζει στοιχεία αλλοδαπότητας, αλλά και πώς προστατεύονται οι καλόπιστοι τρίτοι έναντι των δικαιούχων;

Απάντηση στα ανωτέρω ερωτήματα δίνει ο θεσμός του «*ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου*», ο οποίος καθιερώθηκε με τον **Κανονισμό (ΕΕ) 650/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ (εφεξής «Κανονισμός»)**. Ειδικότερα, το πλαίσιο έκδοσης και λειτουργίας του καθορίζεται στα **άρθρα 62 έως 73 του Κανονισμού**.

¹ της 4ης Ιουλίου 2012 σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων, την αποδοχή και εκτέλεση δημόσιων εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου.

Σκοπός και αποτελέσματα

Το **ευρωπαϊκό κληρονομητήριο** προορίζεται προς χρήση των **κληρονόμων, των κληροδόχων που έχουν άμεσα δικαιώματα στην κληρονομία (*legatum per vindicationem*) και των εκτελεστών της διαθήκης ή των διαχειριστών της κληρονομιαίας περιουσίας**, οι οποίοι πρέπει να επικαλεσθούν σε άλλο κράτος μέλος την ιδιότητά τους ή να ασκήσουν αντιστοίχως τα δικαιώματά τους ως κληρονόμων ή κληροδόχων ή/και τις εξουσίες τους ως εκτελεστών της διαθήκης ή διαχειριστών της κληρονομιαίας περιουσίας.

Το **ευρωπαϊκό κληρονομητήριο παράγει τα αποτελέσματά του σε όλα τα κράτη μέλη χωρίς να απαιτείται καμία ειδική διαδικασία**. Το πρόσωπο που καθορίζεται σε αυτό ως κληρονόμος, per vindicationem κληροδόχος, εκτελεστής διαθήκης ή διαχειριστής της κληρονομιαίας περιουσίας, τεκμαίρεται ότι έχει την ιδιότητα που αναφέρεται στο κληρονομητήριο ή/και ότι κατέχει τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που προσδιορίζονται στο κληρονομητήριο, χωρίς άλλες προϋποθέσεις ή/και περιορισμούς όσον αφορά τα εν λόγω δικαιώματα ή εξουσίες εκτός από τα προβλεπόμενα στο κληρονομητήριο.

Κάθε πρόσωπο, το οποίο ενεργεί βάσει των πληροφοριών που πιστοποιούνται στο κληρονομητήριο και προβαίνει σε πληρωμές ή παραδίδει περιουσιακά στοιχεία σε πρόσωπο που καθορίζεται στο κληρονομητήριο ως νομιμοποιούμενο να αποδεχθεί πληρωμή ή περιουσιακό στοιχείο, τεκμαίρεται ότι συναλλάχθηκε με πρόσωπο νομιμοποιημένο να αποδεχτεί πληρωμές ή περιουσιακά στοιχεία, εκτός εάν γνωρίζει ότι το περιεχόμενο του κληρονομητηρίου δεν είναι ακριβές ή εάν το αγνοεί λόγω βαρείας αμελείας.

Ομοίως, όταν ένα πρόσωπο, που ορίζεται στο κληρονομητήριο ως νομιμοποιούμενο να διαθέσει περιουσιακά στοιχεία, διαθέτει τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία υπέρ άλλου προσώπου, το τελευταίο αυτό πρόσωπο, εφόσον ενεργεί βάσει των πληροφοριών που πιστοποιούνται με το κληρονομητήριο, θεωρείται ότι συναλλάχθηκε με πρόσωπο νομιμοποιούμενο να διαθέσει τα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία.²

² εκτός εάν γνωρίζει ότι το περιεχόμενο του κληρονομητηρίου δεν είναι ακριβές ή εάν το αγνοεί λόγω βαρείας αμελείας.

Διαδικασία έκδοσης

Το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο εκδίδεται στο κράτος μέλος του οποίου τα δικαστήρια έχουν διεθνή δικαιοδοσία. Συγκεκριμένα, εκδίδεται στο κράτος μέλος, στο οποίο ο θανών είχε τη συνήθη διαμονή του κατά το χρόνο του θανάτου. Στην Ελλάδα, για την κατά τόπο αρμοδιότητα ακολουθείται η διαδικασία των **άρθρων 810 και 819 ΚΠολΔ** και αρμόδιο είναι το Ειρηνοδικείο του τόπου συνήθους διαμονής του κληρονομούμενου. Το Ειρηνοδικείο, εκδικάζει την αίτηση κατά τη διαδικασία της **εκουσίας δικαιοδοσίας**. Η αίτηση που υποβάλλεται για την έκδοση του ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου, μπορεί να βασιστεί στο **έντυπο IV³** που παρατίθεται στο παράρτημα 4 του εκτελεστικού κανονισμού 1329/2014, υπάρχει, ωστόσο, και δυνατότητα κατάθεσης αυτοτελούς δικογράφου. Αντιθέτως, η εκδίδουσα αρχή υποχρεούται να χρησιμοποιήσει το τυποποιημένο έντυπο V, που προβλέπεται στον ίδιο εκτελεστικό κανονισμό, προκειμένου να εκδώσει το κληρονομητήριο. **Ο Ειρηνοδίκης εκδίδει μεν την απόφαση επί της αιτήσεως για την έκδοση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου, αλλά ταυτόχρονα είναι υποχρεωμένος να συμπληρώσει και το ειδικό προτυπωμένο έντυπο V που συνιστά στην ουσία και το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο.** Η γραμματεία φυλάσσει το πρωτότυπο και χορηγεί αντίγραφο 6μηνης διάρκειας.

Τέλος, εάν χρησιμοποιηθεί το ειδικό έντυπο IV για την έκδοση του ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου θα πρέπει υποχρεωτικώς να γίνει αναλυτική αναφορά του επιδιωκόμενου σκοπού στο υπ' αρ. 8 πεδίο της προδιατυπωμένης αιτήσεως χορήγησης, άλλως, σε περίπτωση χρήσης αυτοτελούς δικογράφου αιτήσεως, απαιτείται ο προσδιορισμός του εννόμου συμφέροντος για την υποβολή της αίτησης, το οποίο συντρέχει όταν το κληρονομητήριο προορίζεται να χρησιμοποιηθεί σε άλλο κράτος. Συνεπώς, ο αιτών θα πρέπει να αναφέρει τα κληρονομιαία περιουσιακά στοιχεία στην αλλοδαπή, είτε αυτά αφορούν σε λογαριασμούς, καταθέσεις κ.ο.κ., είτε σε εμπράγματα δικαιώματα επί κινητών και ακινήτων (Γ. Δελής, ό.π.).⁴

Χριστίνα Ζήση

Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ. Γενικού Αστικού Δικαίου Ε.Κ.Π.Α.

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R1329&from=DA>

⁴ Βλ. υπ' αριθμ. 170/2019 απόφαση ΕιρΧανίων (Εκουσία) (ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ)